

ממטבחה של מטפלת

אתכונ'ס לחיים טובים יותר

גליון
21

כ' כסליו - 20.12

לתגובות והצטרפות:

יהודית שולם

shulemy@hotmail.co.il

בין המילים (או ה'מילים')

ברוח הדברים התחלתי הפעם לעסוק בנושא החינוך והדרך להגיע לעמידה ברשות עצמנו.

חשבתי שיש קשר לנושא הקודם - פרסומת, ככל שנעמיד את קומת האדם שבנו מוח - לב - כבד (שאלו ראשי תיבות של המילה מלך), כך נצליח לשלוט בבחירות ולהימנע מהשפעות זרות ומפריעות.

מתקרבים לחנוכה. חכמים קבעו שבימים אלה יש סגולה לקבל את ההארות שנחרתו בימים ההם בזמן הזה, לתפוס מהישגי המכבים.

שם החג מלשון - חינוך, ופח השמן מסמל הבדלה. השמן אף פעם לא יתמזג עם נוזלים אחרים, וגם אם יהיה ערבול התחלתי אחר כך הוא יצוף למעלה.

זוית אישית

לבנים, פעולותיהם של אבותינו יצרה מציאות בבריאיה והורישו לנו בגנים את האפשרות ללכת בדרכם. על כן הם זכו לתואר אבות. אכן יש לנו את הפוטנציאל, אך עדיין יש להבין במה מדובר ואיך מגיעים לשם. אנסה להתוות מהלך:

היפרדות מתלות

טרם צאת התינוק לאוויר העולם, הוא יחידה אחת עם אימו: האוכל שהיא אוכלת משפיע ישירות על תזונתו של התינוק, כאשר היא עצבנית הוא ירגיש את זה.

בעת הלידה, הוא נפרד ממנה באופן פיזי, אך עדיין התלות ביניהם מוחלטת. כשחם לה הוא ילבש סוודר, וכשהיא מתוחה, הוא יגיב בהתאם. גם האם תתקשה לשמור על שלווה נפשה כאשר תינוקה אינו רגוע. עם השנים, התלות ההדדית מרופפת, עד גיל ההתבגרות.

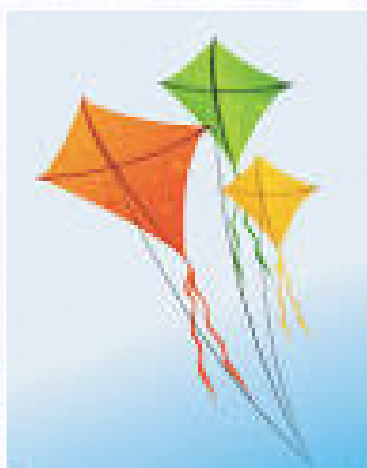
אפשר להמשיל את התהליך להטסת עפיפון: תחילה אווזים בו ומנסים לשחרר תוך בדיקה האם הוא אכן מתרומם. כשמתברר שהוא עלה, המשימה ההבאה היא לשחרר את החוט ולאפשר לו לתפוס גובה ולהתעופף, תוך שאנו מוודאים כל הזמן מה המתח האופטימלי של החוט. אם הוא יהיה רופף מדי הוא יפול ואילו מחת חזק מדי יקרע את

"ויותר יעקב לבדו, ויאבק איש עמו עד עלות השחר" (בראשית לב, כה) - הרבה נאמר על מה הביא את יעקב למצב 'הלבד' הזה, ברור שהתאפשר כאן מאבק רוחני עם כוח הרע בשורשו שבסופו יוצא יעקב כשידו על העליונה והוא זוכה לשם משמעותי נוסף - ישראל (ואחד מהשורשים של מילה זו - ישר).

כתוב במדרש (בראשית רבה עז, א): "אין כא-ל, ומי כא-ל ישורון סבא. מה הקב"ה כתוב בו 'ונשגב השם לבדו ביום ההוא' (ישעיה ב') אף יעקב - 'ויותר יעקב לבדו'. יגיע יום ומכל שמותיו (הנהגותיו) של הקב"ה תתגלה מידת 'הלבדו', לשם העפיל יעקב אבינו. אנו למדים שלהיות לבד אין פירושו מצב של דיעבד או לית ברירה, אלא מלכתחילה ומכוונה ברורה. מקום של רום המעלה וגדלות.

אדם נוסף הגיע למעלה זו, הגמרא (פסחים קיח, א) מעלה זו ומשווה למידתו של הבורא: כשאברהם הושלך לכבשן האש רוצה גבריאל לרדת ולצנן את כבשן האש. אמר לו הקב"ה "אני יחיד בעולמי והוא יחיד בעולמו, נאה ליחיד להציל את היחיד".

אפשר להרהר מה לנו ולמקום נשגב זה של האבות הקדושים? התשובה - קודם כל הרי 'מעשה אבות סימן

והאישיות, והופך לאדם עצמאי שעומד על שתי רגליו בכוחות עצמו. כבוגר, הוא יכול לבחור האם להתקרב לאדם מסוים, ובאיזה מרחק ממנו הוא מעוניין לעמוד. ישנו הבדל מהותי בין חיבור תלות, לבין הקשר מתוך בחירה.

דוגמא מתחום חיי הנישואין. קורה שהבעל מגיע הביתה מסוגר ומרוחק. האישה יכולה להציע לו בצורה בוגרת האם יש משהו שהיא יכולה לעשות כדי להקל עליו, ולסייע לו לחזור ולהתקרב. אפשרות שניה: להפגין את מורת הרוח שלה בכל מיני 'אופנים יצירתיים', הדרך השלישית היא לחכות ולתת לו הזדמנות להירגע ולחזור ולהתקרב בקצב שלו.

אנשים שלא סיימו את תהליך ההתנתקות מרגישים מאוימים עם כל סימן להתרחקות מזערית, מאנשים בהם הם תלויים, ואז, הם נכנסים למערבולת רגשית וסערת נפש שרק מחריפה ומנציחה את הבעייתיות.

האדם הבוגר שהצליח לעבור את ההתנתקות ובניית העצמיות בשלום, יבחר להתכופף מרצונו, לקבל עליו את מרות הוריו ורבותיו ויהפוך חוליה נוספת בשרשרת הדורות. זהו סיום מוצלח של גיל ההתבגרות.

העפיפון. ואז מגיע שלב בו המרחק בינו לבינינו עשוי להיות קילומטרים, אך כל משיכה קלה בחוט תמחיש לו שם למעלה, כי אנחנו כאן ויש בנינו קשר.

זה שלב בו נמצא המתבגר. מצד אחד הוא זקוק לעצמאות כדי לבדוק את יכולותיו ולבסס את זהותו הייחודית, יחד עם כתזכורת שהוא לא לגמרי לבד, ויש מי שמכוונו.

החיבור הטבעי הזה שהכרחי במשך שנות חייו הראשונות של הילד אמור לפחות בהדרגה, עד שבהגיע הילד לגיל ההתבגרות, המשימה היא – התנתקות. הנער, מתנער ממצבו הקודם ומאותת: 'תנו לי להסתדר לבד!' הוא מנסה לשחרר את הכבלים המכבידים שנראים לו כקושרים אותו להוריו ומונעים ממנו לפרוח ולעוף.

ההתנתקות החשובה הזו, לא מתרחשת מאליה. ישנם 'ילדים' בני ארבעים ואף חמישים, שנשארים לכודים במערכת יחסים כובלת וסימביוטית. לפעמים דווקא ההורה הוא זה שמתקשה לשחרר. מצד שני ישנם ילדים מגודלים שנתקעו בשלב המרי, והם יגיעו לגיל הזהב ועדיין יזעקו "עזבו אותי", ו"אל תגידו לי מה לעשות".

בתהליך הרצוי הנער נפרד מהוריו במובן הרגשי

פינת הקפה (איך אפשר בלי)

ר' זלמן מחסידי קרלין, שהה פעם בשעות בוקר בבית המדרש ליד מיחם המים ועקב אחר המתפללים שהכינו לעצמן קפה.

אמר הרב לסובבים אותו: יהודי קם בבוקר ואומר מודה אני, מברך ברכות השחר ומכין לעצמו כוס קפה חם, השאלה העולה היא – מה הקשר בין קפה לבוקר? הלא זה הדבר הכי לא הגיוני שאפשר לעשות, כשמישהו

מכין לעצמו קפה, הוא מוזג לעצמו שלשת רבעי כוס מים חמים ומיד מקרר אותם ברבע כוס חלב.

מי שרוצה לשתות משקה חם - שישתה תה.

מי שרוצה לשתות משקה קר - שישתה חלב בלבד.

מי שמעוניין במשקה מר כמו קפה - למה הוא ממתיק בשתי כפיות סוכר? מי שרוצה משקה כהה ושחור - למה

הוא מלבין אותו בחלב?

הסביר ר' זלמן: זו הנהגתו של יהודי מאמין, "רבנו של עולם", אומר היהודי, רק עכשיו התעוררתי, אני לא יודע מה הולך להיות לי היום:

אם יהיה יום חם או קר, יום מתוק או יום מר, יום לבן או שחור,

דבר אחד אני כן יודע -

"שהכל נהיה בדברו".

מסע איתי של גילוי כרוך
לא בגילוי של מקומות חדשים
אלא בעיניים חדשות